

Toekomst voor de toekomst
Jeugdnota 2010-2013

Naam: F. Roza
Afdeling: Beleid en projecten
Datum: 10 november 2009

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	4
Samenvatting	5
Hoofdstuk 1 Achtergronden	8
1.1 Inleiding.....	8
1.2 Landelijk en provinciaal beleid.....	8
1.2.1 Landelijk beleid.....	8
1.2.2 Provinciaal beleid.....	8
1.3 Rollen gemeente in het jeugdbeleid.....	9
Hoofdstuk 2 Gemeentelijke uitgangspunten	10
2.1 Doel en missie.....	10
2.2 Doelgroep.....	10
Hoofdstuk 3 Vrije tijd en ontspanning	11
3.1 Ontmoeting.....	11
3.1.1 Accommodatiegebonden ontmoetingsmogelijkheden.....	11
3.1.2 Ontmoeting in de openbare ruimte.....	12
3.2 Speelruimte.....	12
3.3 Verenigingen.....	13
3.4 Jongerenwerk.....	13
3.5 Prioriteiten.....	14
Hoofdstuk 4 Jeugdparticipatie	15
4.1 Maatschappelijke participatie.....	15
4.2 Prioriteiten.....	15
Hoofdstuk 5 Opvang en onderwijs	16
5.1 Peuterspeelzaalwerk.....	16
5.2 Kinderopvang.....	16
5.3 Harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang.....	17
5.4 Onderwijs.....	17
5.5 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).....	18
5.6 Prioriteiten.....	19
Hoofdstuk 6 Jeugd en zorg	20
6.1 (Integrale) Jeugdgezondheidszorg.....	20
6.1.1 Consultatiebureau.....	20
6.1.2 GGD Zuid-Holland Zuid.....	20
6.2 Multidisciplinair Team (MDT).....	21
6.3 Bureau Jeugdzorg.....	21
6.4 Centrum voor Jeugd en Gezin.....	21
6.4.1 Opvoedbureau.....	22
6.4.2 Digitaal Dossier-Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ).....	22
6.4.3 Verwijsindex Risicjongeren (VIR).....	22
6.5 Prioriteiten.....	22
Hoofdstuk 7 Jeugd en Veiligheid	23
7.1 Samenwerking.....	23
7.2 Ambulant jongerenwerk.....	23
7.3 Jeugd Preventie Team (JPT).....	23
7.4 Buro Halt Zuid-Holland Zuid.....	23
7.5 Veiligheidshuis.....	24
7.6 Prioriteiten.....	24
Hoofdstuk 8 Uitvoering, vervolg en financiën	25
8.1 Uitvoering.....	25
8.2 Vervolg.....	25
8.3 Financiën.....	25

Voorwoord

Het is mij een genoegen u de nieuwe jeugdnota 'Toekomst voor de toekomst' aan te bieden. De nota is het vervolg op de nota 'Van wieg tot JOP', die in 2004 werd vastgesteld. Daarmee wordt aan de doelstelling voldaan om een update te geven van het jeugdbeleid in de gemeente en dat is ook nodig omdat jeugd altijd eigentijds is en blijft. Als er één bevolkingsgroep in de samenleving is die met z'n tijd meegaat, dan is het de jeugd en daarmee is de jeugd trendsetter voor de gehele samenleving. Dat is wel gebleken tijdens de jeugdparticipatieavonden die hebben plaatsgevonden in het voorjaar van 2009.

De euro's die een gemeente stopt in het jeugdbeleid zijn de euro's die voor de gemeente het best renderen. Goed onderwijs biedt uitzicht op het krijgen van goede perspectieven in de arbeidsmarkt en draagt er impliciet toe bij dat de sociale zekerheid betaalbaar blijft. Goede jeugdgezondheidszorg levert een bijdrage aan de waarborg dat alle kinderen een gelijke kans moeten krijgen in onze maatschappij. Sport verbreedert, zeker onder de jongeren, en is daarmee een belangrijk element van het jeugdbeleid.

In Giessenlanden is een rijk verenigingsleven. Hierin krijgt de jeugd een belangrijke plaats. Jeugdbeleid gaat in dat opzicht dus veel verder dan het investeren in mensen tussen 0 en 23 jaar: het is ook het beleid dat de ouders en het verenigingsleven in staat stelt om die dingen te doen die goed zijn voor de ontwikkeling van de jeugd. Kijkend naar de statistieken valt het op dat de jeugd in Giessenlanden relatief probleemloos opgroeit. Dat is de verdienste van de gehele samenleving: ouders, onderwijs, verenigingsleven en uiteindelijk ook de gemeente.

In dit mooie resultaat schuilt een groot risico: het risico van de onderschatting van de jeugdproblematiek die er kan zijn. We moeten met z'n allen er voor waken dat de jeugd niet letterlijk het 'kind van de rekening' wordt als we in de komende vijf jaar in de samenleving rond moeten komen met wat minder financiële middelen.

Deze jeugdnota geeft invulling aan een aantal ambities ten aanzien van de jeugd in onze gemeente. De invulling van deze ambities kosten natuurlijk geld. Het college beseft zich dat we gezien de huidige financiële situatie van de gemeente in een 'spagaat' terecht komen. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt. De financiële consequenties van de ambities zullen in een meerjarig perspectief gezien moeten worden, dus het financieel gezien niet vrijblijvend. Na het verstrijken van de beleidsperiode zullen de financiële consequenties doorlopen.

In de Wet op de jeugdzorg is opgenomen dat uiterlijk in 2011 in iedere gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin moet functioneren. Dus ook in Giessenlanden. In de werkingsperiode van deze nota zal het Centrum ook in Giessenlanden tot volle wasdom ontwikkelen. En daarmee liggen we op koers. Andere speerpunten op het terrein van het jeugdbeleid liggen op het gebied van VVE, de beweging van de jeugd en het ontmoeten van jongeren in onder meer onze dorpshuizen, waarvoor we een nieuwe formule voor moeten zoeken en bereid moeten zijn geld in te investeren.

Wout de Jong,
Wethouder Jeugd en Gezin

Leeswijzer

In deze nota wordt domeingericht uitgewerkt wat de onderwerpen zijn die momenteel actueel zijn op het gebied van het jeugdbeleid. In hoofdstuk 1 worden de achtergronden van het jeugdbeleid geschetst en in hoofdstuk 2 worden de gemeentelijke uitgangspunten geformuleerd. De volgende hoofdstukken hebben betrekking op de domeinen. Bewust wordt vanaf hoofdstuk 3 gestart met thema's die voor de jeugd zelf een belangrijke waarde hebben, te weten vrije tijd en ontspanning en participatie. Vervolgens komen de onderwerpen aan de orde die vooral een ondersteunende taak hebben voor de jeugd, namelijk opvang en onderwijs en integrale jeugdgezondheidszorg en veiligheid. In hoofdstuk 8 wordt de uitvoering beschreven, het vervolg wordt aangegeven en er wordt een financieel overzicht gegeven. In het financieel overzicht wordt aangegeven welke kosten bekend zijn, waarvoor budget benodigd is (dit wordt aangegeven met een x) en in welke onderwerpen nog geen financieel inzicht is (PM) in verband met nader onderzoek en de verdere uitwerking die voor deze prioriteiten moet plaatsvinden.

Samenvatting

Kader

Bijna een derde van de totale Giessenlandse bevolking is tussen de 0 en 23 jaar oud, namelijk 32% . Landelijk ligt het percentage 0-23 jarigen in Nederland rond de 24%. Giessenlanden is dus een jonge gemeente te noemen. Het jeugdbeleid is volop in beweging en vraagt daarom de komende jaren de nodige aandacht. Het kabinet heeft de jeugd hoog op de agenda staan, denk hierbij aan het opzetten van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG), het Digitaal Dossier-Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ) en de Verwijsindex Risicjongeren (VWI). Het uitgangspunt van al deze ontwikkelingen is dat het kind centraal staat.

De gemeente is verantwoordelijk voor het integrale lokale jeugdbeleid. Ten aanzien van het jeugdbeleid heeft de gemeente een drietal taken, te weten: uitvoerder van wettelijke taken, beleidsverantwoordelijke voor bepaalde terreinen en regisseur. Met name de laatste rol vraagt de aandacht in het jeugdbeleid. Het gaat om het bijeenbrengen van partners, het organiseren van netwerken, het bewaken van doelen, sturen op resultaten en de verantwoordelijkheid daar laten waar zij het best tot uitdrukking kan komen.

Het voeren van een effectief jeugdbeleid vergt een lange termijnbenadering en is een gedeelde verantwoordelijkheid van jeugdigen en hun ouders, de overheid en maatschappelijke organisaties. Om sturing te geven aan het beleid is een missie opgesteld. De missie luidt: 'Het jeugdbeleid is erop gericht om op lokaal niveau voorwaarden te scheppen, zodat jeugdigen in de leeftijd van 0-23 jaar kunnen opgroeien tot zelfstandige burgers, die in staat zijn om op een positieve wijze deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast zijn jeugdigen in staat om, met of zonder hulp van anderen, zelf hun problemen aan te pakken en op te lossen. Ook richt het jeugdbeleid zich op het bijeen brengen van de partijen in de jeugdketen en het stimuleren van samenwerking tussen hen'.

Het bijbehorende doel van het Giessenlandse jeugdbeleid is, dat kinderen en jongeren opgroeien in een stimulerende omgeving waarin ruimte is voor vrije tijd en ontspanning zodat zij kunnen uitgroeien tot volwassenen, die zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij, hun eigen keuzes maken en respectvol met elkaar omgaan.

Domeinen en prioriteiten

Het gemeentelijke jeugdbeleid is uitgewerkt aan de hand van een vijftal domeinen. Het gaat om vrije tijd en ontspanning, jeugdparticipatie, opvang en onderwijs, jeugd en zorg en jeugd en veiligheid. In deze samenvatting worden de belangrijkste prioriteiten op deze domeinen aangegeven.

Vrije tijd en ontspanning

Voor de Giessenlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 16 jaar zijn weinig laagdrempelige mogelijkheden voor accommodatiegebonden ontmoeting aanwezig in de gemeente, buiten het aanbod van het verenigingsleven. Het is voor hen belangrijk dat er ontmoetingsmogelijkheden zijn binnen de eigen dorpskern. Het streven is om in de komende beleidsperiode ontmoetingsactiviteiten binnen accommodaties te ontwikkelen voor de jeugd in Arkel, Schelluinen, Hoogblokland en Hoornaar. Het is hierbij belangrijk dat de jongerenwerker de rol krijgt van initiator en intermediair, want lang niet iedereen kan zomaar met jongeren omgaan.

Tijdens de jeugdparticipatie-avonden is gebleken dat jongeren in de kernen Hoogblokland en Schelluinen grote behoefte hebben aan een jongerenontmoetingsplaats (JOP). In eerste instantie staat de gemeente terughoudend tegen over het plaatsen van een JOP. Maar de jeugd moet wel de ruimte krijgen om elkaar in de openbare ruimte te ontmoeten. Voorwaarde voor een JOP is dat er behoefte moet zijn onder de jongeren en dat er sleutelfiguren (lokaal/jongerenwerker) aanwezig zijn die de jongeren kunnen ondersteunen in het proces van ontwikkeling en gebruik. In de komende beleidsperiode zullen de mogelijkheden voor een JOP in Hoogblokland en Schelluinen onderzocht worden, hierbij wordt het gebruik van de JOP in Giessenburg onderzocht en zal het gebruik van de skateramp in Noordeloos onderzocht worden.

Ondersteuning door de Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland (STJMMH) bij bovengenoemde prioriteiten is noodzakelijk. Momenteel heeft de stichting slechts 8,5 uur ter beschikking voor onze gemeenten. Deze uren worden ingezet voor buurtsport, ondersteuning bij ontwikkeling van de multifunctionele speelvoorziening in Hoogblokland en ondersteuning van en overleg met de gemeente. Twee jaar geleden lag dit nog op 16 uur en was er nog ruimte voor ambulant jongerenwerk (op straat). Zonder het ambulante jongerenwerk verloopt het contact met jongeren veel moeizamer en kunnen eventuele problemen niet adequaat worden aangepakt. Gezien de ontwikkelingen en de noodzaak van ambulant jongerenwerk zal de formatie van het jongerenwerk door STJMMH opnieuw moeten worden vastgesteld en middelen beschikbaar moeten worden gesteld.

Jeugdparticipatie

Vrijwilligerswerk is een vorm van maatschappelijke participatie. De gemeente heeft de regierol bij de ontwikkeling van de maatschappelijke stages. Leerlingen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het vinden van een stageplek. Vraag en aanbod moeten echter wel goed op elkaar aansluiten. Aan de maatschappelijke stages wordt daarom invulling gegeven middels het opzetten van een vrijwilligersvacaturebank. Daarnaast kunnen ook andere participatieactiviteiten en instrumenten worden ingezet om de jeugd meer bij hun gemeente te betrekken. In de komende beleidsperiode zal worden onderzocht welke vorm van jeugdparticipatie het meest effectief is voor de gemeente om structureel in te zetten. Hierbij kan gedacht worden aan een mix van interactieve communicatiemiddelen, een jeugddebat en een jeugdparticipatiefonds.

Opvang en Onderwijs

Momenteel kampt het peuterspeelzaalwerk in Giessenlanden met een terugloop in het peuterspeelzaalbezoek. Dit is mogelijk het gevolg van de hoge ouderbijdrage die ouders in onze gemeente moeten betalen en de concurrentie met de Wet Kinderopvang. Dit kan tot gevolg hebben dat de motie van 28 juni 2007 om alle peuterspeelzalen in Giessenlanden tot nader order open te houden onder druk komt te staan. Deze ontwikkeling zal in de komende beleidsperiode nader worden onderzocht.

In 2010 wordt de Wet kinderopvang (Wk) aangepast voor wat betreft gastouderopvang. Naast de gastouderbureaus worden ook de gastouders object van toezicht en handhaving. Dit houdt in dat alle bureaus en gastouders ingeschreven moeten worden in een Landelijk register Kinderopvang en geïnspecteerd moeten worden.

Ook wordt op 1 augustus 2010 de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Oke-wet) ingevoerd. Dit houdt in dat peuterspeelzalen, kinderopvanginstellingen en Voor- en Vroegschoolse Educatie activiteiten geharmoniseerd worden door de regelgeving gelijk te stellen. Ten aanzien van deze ontwikkeling moet een beleidskader worden opgesteld waarin de toekomst van de voorschoolse voorzieningen in de gemeente aan bod komt en de voorwaarde voor subsidieverlening.

Voor wat betreft het basisonderwijs is een belangrijke ontwikkeling het schoolmaatschappelijk werk. Rivas levert op het moment 112 uur schoolmaatschappelijk werk, verdeeld over 40 weken aan alle basisscholen in onze gemeente. In het overleg van de Regionaal Educatieve Agenda (REA) wordt nu gesproken over een budgettair neutrale uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk.

Jeugd en zorg

Het consultatiebureau in de gemeente is ondergebracht in een bus. Deze bus bezoekt de kernen Arkel, Giessenburg, Hoornaar en Noordeloos. Naar verwachting zal de consultatiebureaubus in 2012 of 2013 zijn afgeschreven en zal gezocht moeten worden naar andere locaties. In de komende periode zal onderzocht worden of het haalbaar is consultatiebureaus onder te brengen in de (te ontwikkelen) gezondheidscentra in de gemeente.

Om een doorgaande lijn in de zorg voor jeugd te ontwikkelen is het van belang een MDT 4-12 jaar te ontwikkelen. Zorgkinderen kunnen op deze manier gevolgd worden en op de juiste wijze begeleid worden. Het streven is om een MDT 4-12 jaar te ontwikkelen.

In 2008 is besloten dat de gemeenten in de regio Alblasserwaard Vijfheerenlanden regionaal zullen optrekken in de ontwikkeling van CJG's met ruimte voor een lokale invulling. In 2011 moet een volwaardig CJG gerealiseerd zijn waarin gewerkt wordt met het Digitaal Dossier-Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ) en de Verwijsindex Risicjongeren (VWI).

Jeugd en Veiligheid

De prioriteiten op dit domein houden in dat het overleg tussen de ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid, Jeugd, de jongerenwerker en de wijkagent vier maal per jaar zal gaan plaatsvinden om een goede afstemming en aanpak te realiseren ten aanzien van (eventuele) overlastgevende jongeren. Ten aanzien van het domein Jeugd en Veiligheid komt de rol van de jongerenwerker als ambulant jongerenwerker weer in beeld zoals beschreven bij het domein Vrije tijd en Ontmoeting. Ook de regionale ontwikkeling van het Veiligheidshuis speelt in dit domein een rol. In het Veiligheidshuis werken instanties als het OM, de Raad voor de Kinderbescherming, politie, reclassering, Bureau Jeugdzorg en de leerplichtambtenaar samen om er voor te zorgen dat jongeren die zich misdragen niet in herhaling vallen. Deze ontwikkeling heeft overeenkomsten met het CJG. Daarom zal bekeken moeten worden hoe samenwerking en afstemming kan plaatsvinden.

Uitvoering, vervolg en financiën

In de nota worden de kaders ten aanzien van het jeugdbeleid beschreven. Ook zijn een aantal prioriteiten geformuleerd die veelal nader onderzoek behoeven. Voor het uitwerken van deze prioriteiten zal meestal een interactief proces doorlopen worden met instellingen, scholen en andere betrokkenen. En niet te vergeten de jeugd zelf. De nota zal jaarlijks kort geëvalueerd worden. Een aantal prioriteiten brengen financiële consequenties met zich mee. Echter het grootste gedeelte van de prioriteiten vergt nader onderzoek.

H1 ACHTERGRONDEN

1.1 Inleiding

Het leven van kinderen en jongeren speelt zich af op verschillende plaatsen (thuis, kinderopvang, school, sportvereniging, etc.). Het (integrale) jeugdbeleid gaat daarom niet over een specifiek onderdeel, maar legt juist verbindingen tussen verschillende domeinen. In Giessenlanden groeien de meeste jeugdigen gezond op en komen goed terecht in de maatschappij. Het is de taak van de gemeente om op lokaal niveau voorwaarden te scheppen en de partijen goed te laten samenwerken zodat het kind of de jongere dit kan bereiken.

1.2 Landelijk en provinciaal jeugdbeleid

Jeugdbeleid is in beweging. Het huidige kabinet heeft de jeugd hoog op de agenda staan. Het aanstellen van een programmaminister voor Jeugd en Gezin, het opzetten van de Centra voor Jeugd en Gezin, het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg, de Verwijs Index Risicjongeren en de landelijke Jeugdmonitor zijn enkele speerpunten. In deze paragraaf wordt het landelijke en provinciale beleid toegelicht.

1.2.1 Landelijk beleid

Het kabinet is in 2003 gestart met Operatie Jong. Dit is een samenwerkingsproject van de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken, Justitie, Onderwijs, Financiën, VROM en Sociale Zaken. Het doel van Operatie Jong is het versterken van een op de jeugd gerichte aanpak om uitval van jeugdigen (jeugdwerkloosheid, voortijdig school verlaten, onderwijsachterstanden en taalachterstanden) zoveel mogelijk te voorkomen.

In april 2006 heeft de commissaris Jeugd- en Jongerenbeleid van Operatie Jong in het sturingsadvies 'Koersen op het Kind' een aantal voorstellen gedaan om de inrichting van het jeugdbeleid en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden te vereenvoudigen en te verbeteren. Uitgangspunt is dat het kind centraal staat bij de herinrichting van het jeugdbeleid. Gemeenten krijgen een grotere rol (regierol) in het jeugdbeleid. Het sturingsadvies bevat 25 aanbevelingen, waaronder het aanstellen van een minister voor jeugd en het invoeren van Centra voor Jeugd en Gezin, Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg en een Verwijsindex voor risicjongeren. Inmiddels is er een minister en een programmaministerie voor Jeugd en Gezin. Het invoeren van Centra voor Jeugd en Gezin, het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg en de Verwijsindex vindt op dit moment door gemeenten plaats.

De gemeente Giessenlanden moet dus in ieder geval een Centrum voor Jeugd en Gezin, een Digitaal Dossier-Jeugdgezondheidszorg en een Verwijsindex invoeren. Voor deze drie taken ontvangt de gemeente Giessenlanden, evenals iedere gemeente in Nederland, een 'Brede Doeluitkering Centrum voor Jeugd en Gezin'. Deze uitkering beslaat de jaren 2008 tot en met 2011. In deze uitkering zijn gelden opgenomen voor de jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen en voor de drie genoemde taken. Het is zeer waarschijnlijk dat deze uitkering onvoldoende zal zijn om al deze taken te kunnen financieren.

De minister van Jeugd en Gezin heeft in 2007 het programma 'Alle kansen voor alle kinderen 2007-2011' uitgebracht. Hierin is de ambitie geformuleerd dat alle kinderen en jongeren, ongeacht culturele achtergrond of handicap, kansen moeten krijgen om zich goed te ontwikkelen. Een goede en veilige plek waar kinderen kunnen opgroeien is cruciaal voor de ontwikkeling van jeugdigen zelf, maar ook voor een stabiele en vitale samenleving. De minister wil komen tot een integrale aanpak op de terreinen opvoeding, jeugdzorg, gezondheidszorg, leren, werken, wonen, jeugdcriminaliteit, gezinsbeleid en vrijetijdsbesteding. Een grote ontwikkeling vanuit het ministerie voor Jeugd en Gezin is dat alle gemeenten minimaal één Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) moeten hebben in 2011. De minister wil dat bij de aanpak van problemen in een gezin sprake is van "één gezin, één plan". Gemeenten zijn verantwoordelijk om een CJG in te richten, waarin gewerkt wordt met het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg en de Verwijsindex.

1.2.1 Provinciaal beleid

De provincie is verantwoordelijk voor de provinciaal gefinancierde jeugdzorg, voor de regie op de intersectorale samenhang in het jeugdzorgstelsel en voor een goede aansluiting op het lokale, preventieve aanbod. Voor wat betreft de provinciaal gefinancierde jeugdzorg bestaan de Bureaus Jeugdzorg als toegang tot de jeugdzorg. De Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) zijn binnen de Bureaus Jeugdzorg gepositioneerd. Het Bureau Jeugdzorg heeft een wettelijke grondslag in de Wet op de Jeugdzorg. Zoals gezegd is de provincie verantwoordelijk voor een goede aansluiting tussen het jeugdzorgstelsel en het lokale preventieve aanbod. Voor het preventieve jeugdbeleid zijn gemeenten verantwoordelijk.

De provincie Zuid-Holland stelt zich tot doel om aan het eind van 2012 een effectieve en efficiënt werkende keten van jeugdzorg te hebben, waarbij preventie en nazorg een wezenlijk onderdeel vormen. De provincie ondersteunt activiteiten in het preventieve jeugdzorgbeleid en de nazorg om daarmee de instroom in de provinciale jeugdzorg te beperken en de door- en uitstroom te bevorderen.

In 2009 hebben de gemeenten in de Alblasserwaard Vijfheerenlanden het "convenant aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg" afgesloten met de provincie Zuid-Holland om een goede afstemming te bereiken met de provinciaal aangestuurde jeugdzorg. Binnen dit kader zijn afspraken gemaakt over de versterking van de aansluiting tussen lokaal jeugdbeleid en jeugdzorg in de regio.

1.3 Rollen gemeente in het jeugdbeleid

Voor het integraal lokaal jeugdbeleid is de gemeente verantwoordelijk. Binnen de kaders van het landelijke beleid en de wetgeving dient de gemeente te zorgen voor samenhangend beleid dat stimuleert, dat zoveel mogelijk jeugdigen zo goed mogelijk opgroeien en zich ontwikkelen tot zelfstandige burgers.

Het jeugdbeleid kent een complexe omgeving met vele actoren (instellingen, organisaties en particuliere personen)¹ en diverse financiële stromen. Rijk, provincie en gemeente zijn voor verschillende delen verantwoordelijk. Daarnaast hebben organisaties een eigen verantwoordelijkheid voor de uitvoering.

De gemeente heeft in het jeugdbeleid diverse rollen:

1. Uitvoerder van wettelijke taken.

De gemeente is uitvoerder van een aantal wettelijke taken op het gebied van jeugd of die raakvlakken hebben met jeugdbeleid. De gemeente is verantwoordelijk voor:

- De uitvoering van de Wet kinderopvang;
- De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- De Wet op de Jeugdzorg;
- De uitvoering van de Wet publieke gezondheid;
- De uitvoering van de Leerplichtwet en RMC-wetgeving.

2. Beleidsverantwoordelijke voor bepaalde terreinen;

De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid op diverse terreinen van het jeugdbeleid. Zo is de gemeente onder andere verantwoordelijk voor kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, jeugdparticipatie, vrije tijd en speelplaatsen.

3. Regisseur.

Van de gemeente wordt verwacht dat deze op lokaal niveau samenhang en afstemming tot stand brengt in het jeugdbeleid. De taken van de gemeente die bij deze regierol horen bestaan uit:

- Het bijeenbrengen van partners/ het organiseren van netwerken;
- Stimuleren en bevorderen van interacties in netwerken;
- Bewaken van doelen en sturen op resultaten;
- De verantwoordelijkheid daar laten waar zij het best tot uitdrukking kan komen.

¹ Betrokken actoren in het jeugdbeleid in Giessenlanden zijn:

Jeugd uit Giessenlanden, GGD Zuid-Holland Zuid, instanties jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs, bureau leerplicht, jongerwerk: De Halte en Stichting jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland, kerken en betrokken verenigingen waaronder lokale sportverenigingen, buro Halt, Jeugd Preventie Team, Poltie Zuid-Holland Zuid, adviesorganen.

H2 GEMEENTELIJKE UITGANGSPUNTEN

2.1 Doel en missie

Investeren in jongeren is belangrijk omdat hiermee wordt geïnvesteerd in de toekomst. Investeren in preventie is belangrijk omdat hiermee ontsporing kan worden voorkomen, vroegtijdig kan worden bijgestuurd en erger kan worden voorkomen. Met het jeugdbeleid wil de gemeente bereiken dat kinderen en jongeren opgroeien in een stimulerende en veilige omgeving waarin ruimte is voor vrije tijd en ontspanning en zo kunnen uitgroeien tot volwassenen, die zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij, hun eigen keuzes maken en respectvol met elkaar omgaan.

Opvoeden en opgroeien is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers. De gemeente wil ondersteunen op gebieden waar de ouders/verzorgers zelf niet voldoende vat op hebben, zoals het gebruik van de openbare ruimte door de jeugdigen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kinderen en jongeren die niet kunnen voldoen aan de eisen die de maatschappij aan hen stelt, maar ook richt de gemeente zich nadrukkelijk op de groep jeugdigen die probleemloos opgroeit.

Bij het bovenstaande doel is de volgende missie geformuleerd:

Het jeugdbeleid is erop gericht om op lokaal niveau voorwaarden te scheppen, zodat jeugdigen in de leeftijd van 0-23 jaar kunnen opgroeien tot zelfstandige burgers, die in staat zijn om op een positieve wijze deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast zijn jeugdigen in staat om, met of zonder hulp van anderen, zelf hun problemen aan te pakken en op te lossen. Ook richt het jeugdbeleid zich op het bijeen brengen van de partijen in de jeugdketen en het stimuleren van samenwerking tussen hen.

2.2 Doelgroep

Het jeugdbeleid heeft betrekking op jeugdigen in de leeftijd van 0-23 jaar. De gemeente heeft op diverse terreinen met jeugdigen te maken. Op sommige terreinen is het beleid specifiek gericht op jeugdigen, zoals bij onderwijs en peuterspeelzaalwerk. Maar er zijn ook beleidsterreinen waar jeugdigen één van de doelgroepen vormen, zoals het beleid op het gebied van openbare ruimte, sport en veiligheidsbeleid.

Er wonen in de gemeente Giessenlanden 2.644 kinderen van 0-12 jaar en 1.961 jongeren van 13 tot en met 23 jaar. In totaal is dat 32 % van de totale bevolking van de gemeente Giessenlanden. Landelijk ligt het percentage 0-23 jarigen rond de 24%. De meeste jongeren wonen in de kern Giessenburg en de minste jongeren wonen in de kern Schelluinen. In onderstaande tabel is aangegeven om hoeveel jeugdigen het gaat in de gemeente Giessenlanden. Er is gekozen voor een indeling welke is gekoppeld aan verschillende leefsituaties.

Kern	0 t/m 3 jaar	4 t/m 12 jaar	13 t/m 18 jaar	19 t/m 23 jaar	Totaal	Totaal aantal inwoners	Percentage jeugd
Arkel	M 61 V 54 T 115	M 190 V 181 T 371	M 133 V 107 T 240	M 94 V 74 T 168	894	3.421	26,1%
Giessenburg/Giessen-Oudekerk	M 118 V 114 T 323	M 442 V 326 T 768	M 237 V 187 T 424	M 144 V 123 T 267	1.782	4.883	36,5%
Hoogblokland	M 29 V 30 T 59	M 86 V 70 T 156	M 53 V 57 T 110	M 55 V 48 T 103	428	1.437	29,8%
Hoorbaar	M 52 V 39 T 91	M 110 V 93 T 203	M 67 V 49 T 116	M 40 V 31 T 71	481	1.675	28,7%
Noordeloos	M 41 V 47 T 88	M 141 V 126 T 267	M 97 V 88 T 185	M 59 V 59 T 118	658	1.785	36,9%
Schelluinen	M 32 V 23 T 55	M 78 V 70 T 148	M 52 V 37 T 89	M 39 V 31 T 70	362	1.210	29,9%

H3 VRIJE TIJD EN ONTSPANNING

Jongeren hebben ongeveer zes uur vrije tijd per dag te besteden (bron: CBS). Zij besteden deze vrije tijd gedeeltelijk thuis, bijvoorbeeld door gamen, tv kijken, lezen huiswerk maken of eten. Jongeren besteden hun vrije tijd echter ook buitenshuis, zoals bij een vereniging of op straat. Bovendien hebben jongeren ook vaak een bijbaantje. De vraag die in dit hoofdstuk centraal staat is: "Zijn er in de gemeente Giessenlanden voldoende voorzieningen voor jongeren om hun vrije tijd te besteden en wat zouden zij zelf kunnen bijdragen of organiseren?". Jongeren hebben namelijk zelf ook verantwoordelijkheden en kunnen actief zijn in het maatschappelijke veld.

De zaken die in dit hoofdstuk aan bod komen zijn met name naar voren gekomen in de jeugdparticipatieavonden die in het voorjaar van 2009 hebben plaatsgevonden. Een korte terugblik:

Alle jongeren in de leeftijd van 12 t/m 18 jaar waren in het voorjaar uitgenodigd om deel te nemen aan de jeugdparticipatieavond in hun dorp. Onder leiding van Johan Cahuzak, van het Johan Cahuzak theater, hebben de jongeren gediscussieerd over hoe jongeren hun woon- en leefomgeving ervaren. Is er voldoende gelegenheid in het dorp om elkaar te ontmoeten, om te sporten, om uit te gaan, om te werken, etc. Zijn er wensen en/of ideeën en in hoeverre zijn die realiseerbaar in een klein dorp? Hoe zien jongeren hun eigen toekomst, ligt die in het dorp of juist niet?

In totaal hebben bijna 180 jongeren deelgenomen aan de jeugdparticipatieavonden. Over het algemeen kan gesteld worden dat jongeren redelijk tevreden zijn over hun dorp. Wat bijna overal naar voren kwam was dat de jongeren graag één keer in de twee weken/ maand een soosavond in het dorpshuis zouden willen. In de dorpen waar nog geen multifunctionele speelvoorziening is, wil men een multifunctionele speelvoorziening en een enkeling wil een skatebaan.

3.1 Ontmoeting

Uit de jeugdparticipatieavonden, gesprekken tussen de jongerenwerkers en de jongeren en het WMO-tevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat met name voor de jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar beperkte ontmoetingsmogelijkheden aanwezig zijn in de gemeente. Zowel in de openbare ruimte als in accommodaties.

De gemeente heeft toch genoeg geld. Waarom gebeurt er dan zo weinig voor ons?

Jeugdparticipatieavond Hoornaar, 31 maart 2009.

3.1.1 Accommodatiegebonden ontmoetingsmogelijkheden

Voor jongeren onder de 16 jaar zijn weinig laagdrempelige mogelijkheden voor ontmoeting, buiten het aanbod van het verenigingsleven (waaronder kerken). Voor de jeugd vanaf 16 jaar zijn er meer mogelijkheden. Dat komt omdat deze groep mobieler is en zo hun vrije tijd gemakkelijker kunnen besteden in een ander dorp/stad, zoals Gorinchem. Dit geldt niet voor de jeugd onder de 16 jaar. Het is voor hen belangrijk om voldoende mogelijkheden te hebben in de eigen kern. Belangrijk hierbij is dat jongeren hier ook zelf aan bijdragen, bijvoorbeeld door het helpen bij het organiseren en realiseren van avonden of projecten.

Er zijn verschillende inloop- en soosavonden voor jongeren in de gemeente Giessenlanden. In Giessenburg wordt iedere donderdagavond (12 t/m 16 jaar) en vrijdag- of zaterdagavond (15 t/m 18 jaar) een inloopactiviteit georganiseerd door De Halte. In Giessen-Oudekerk is er iedere zaterdagavond een soosavond voor de jeugd vanaf 16 jaar. Voor de jongeren van 12 t/m 16 jaar wordt bij iemand thuis op vrijdagavond een inloopactiviteit georganiseerd. In Arkel vindt doorgaans op zaterdagavond in de periode september t/m maart een soosavond plaats in 't Stekkie. Deze activiteit is bedoeld voor jongeren vanaf 16 jaar. De jongeren in Schelluinen kunnen naar jeugdsoos Action. De Schelluinse jongeren geven aan hier niet heen te gaan omdat het voor kinderen vanaf 8 jaar is. Dat is echt te jong voor de doelgroep jeugdigen in de leeftijd van 12 t/m 16 jaar. Geconcludeerd kan worden dat in de kernen Arkel, Noordeloos, Schelluinen, Hoogblokland en Hoornaar geen inloop- of soosmogelijkheden zijn voor de doelgroep onder de 16 jaar. De jongeren geven aan dit wel graag te willen. Wel zijn er voor deze groep mogelijkheden bij de clubs van de kerken, maar niet iedere jongere voelt zich hiertoe aangetrokken.

Graag een soos in mijn eigen dorp. Naar een ander dorp ga ik toch niet!

Jeugdparticipatieavond Arkel, 19 mei 2009.

Bovenstaande initiatieven zijn met name vrijwilligersinitiatieven. Dit waarderen wij zeer. Daarbij dient opgemerkt te worden dat niet iedereen zomaar met jongeren kan omgaan. Het is een vak apart, en daar moeten we als gemeente een wakend oog voor hebben en ondersteunen. Het streven is om in de komende beleidsperiode ontmoetingsactiviteiten binnen accommodaties te ontwikkelen voor de jeugd in de leeftijd van 12 t/m 16 jaar. Gedacht wordt aan een frequentie van eenmaal per maand. De dorpshuizen zouden meer dan tot nu toe het geval is, gebruikt kunnen worden als ontmoetingsgelegenheid. In iedere kern van Giessenlanden is een dorpshuis aanwezig. De jongerenwerker kan hierbij als initiator en intermediair fungeren: de jongerenwerker kan jongeren naar de dorpshuizen toe leiden, kan met hen een aanbod van activiteiten ontwikkelen en organiseren, en kan met hen afspraken maken over het gebruik van de dorpshuizen (gedragsregels). Voorbeelden van mogelijke activiteiten: huiswerkbegeleiding, workshops in de belangstellingssfeer van jongeren, (sport) evenementen, informatieverstrekking en vakantieactiviteiten.

3.1.2 Ontmoeting in de openbare ruimte

Als het gaat om ontmoeting in de openbare ruimte wordt vaak gesproken over zogenaamde jongerenontmoetingsplaatsen (JOP's). Jongeren in de leeftijd vanaf ongeveer 12 jaar hebben er behoefte aan leeftijdsgenoten te ontmoeten om met elkaar te praten, te flaneren en indruk te maken op elkaar. In deze leeftijdsfase wil men zich losmaken van volwassenen en het ouderlijke gezag. Jongeren hebben behoefte aan een eigen (zelfgekozen) plaats.

Het doel van een JOP is het bieden van een plaats in de buitenruimte waar jongeren 'legaal' mogen hangen. Momenteel staat in Giessenlanden alleen in de kern Giessenburg een JOP. In de toekomst zal deze plaats moeten wijken voor het sportpark Giessenburg. De jeugd in Giessenburg heeft tijdens de jeugdparticipatieavond geen behoefte aan een JOP geuit. Er zal worden bekeken of het gebruik van de JOP aanhoudt en of er eventuele overlastmeldingen zijn. Na de evaluatie zal worden besloten of de JOP ergens in Giessenburg moet blijven staan of dat deze zal worden verwijderd of wellicht zal worden verplaatst naar een andere kern.

Een JOP! Dat is wat wij echt heel graag willen!!!

Jeugdparticipatieavond Hoogblokland en Schelluinen, 7 april en 15 april 2009

In de kernen Hoogblokland en Schelluinen is de behoefte aan een JOP groot. In Hoogblokland is een groep van ongeveer 20 jongeren al ruim een jaar bezig om een JOP te krijgen in de speeltuin aan 't Hoog. In samenwerking met het jongerenwerk en de jongeren zal bekeken worden of er nog meer mogelijkheden in Hoogblokland zijn. De jeugd in Schelluinen zou ook graag een JOP willen. Ze denken zelf aan een keet achterin de Langeweg. Nu hangt deze groep rond in de speeltuin, achter de kerk of bij het café. Ze zijn bereid om mee te denken over hoe een JOP eruit zou kunnen zien. Ook dit kan in samenwerking met het jongerenwerk worden opgepakt.

In Noordeloos staat een skateramp. Deze wordt echter niet gebruikt om te skaten maar dient meer als JOP. Er komen vooral jongeren van buiten de gemeente (Goudriaan, Ottoland). De jongeren vinden dat de skatebaan veels te ver buiten het dorp staat. Als de baan in het dorp zou staan, zou deze misschien wel echt gebruikt worden om te skaten. Het gebruik van deze skateramp zal geëvalueerd dienen te worden. Een directe behoefte aan een JOP is er niet. De jongeren in Hoornaar hebben aangegeven een JOP niet echt nodig te vinden. In Arkel hangt de jeugd rond bij de voetbalkooi en in Giessen-Oudekerk hebben de jongeren ook geen behoefte aan een JOP.

In eerste instantie staat de gemeente terughoudend tegen over het plaatsen van een JOP. Maar de jeugd moet wel de ruimte krijgen om elkaar in de openbare ruimte te ontmoeten. Voorwaarde voor een JOP is dat er behoefte moet zijn onder de jongeren en dat er sleutelfiguren (lokaal/jongerenwerker) aanwezig zijn die de jongeren kunnen ondersteunen in het proces van ontwikkeling en gebruik.

3.2 Speelruimte

Buitenspelen en buiten zijn is belangrijk voor kinderen en jongeren. Ze leren ervan, ontwikkelen hun lichaam beter en het bevordert de gezondheid. Speelruimte is noodzakelijk voor fysieke, creatieve, cognitieve en sociale ontwikkeling van kinderen. Hiermee kunnen we voorkomen dat zij in de problemen raken. Speelruimte bevordert de leefbaarheid van dorpen en heeft aantrekkingskracht op jonge gezinnen met kinderen. Spelen levert een bijdrage aan de doelstellingen op het gebied van gezondheid en bewegen en aan het preventieve jeugdbeleid.

In Giessenlanden maken 3.637 kinderen in de leeftijd van 0-18 jaar gebruik van speelplaatsen. Momenteel bevinden zich 40 speelplekken in Giessenlanden verspreid over de kernen. In totaal bevinden zich op deze plaatsen 199 toestellen. In 2009 is het nieuwe beleid rondom speelruimte vastgelegd in de nota "Buitengewoon spelen". De nota geeft richtlijnen voor het onderhoud en vervanging van de

speelplaatsen. De komende jaren is geen uitbreiding van het speelaanbod mogelijk, er zijn enkel middelen beschikbaar voor het onderhoud en vervanging van het huidige aanbod.

Tijdens de jongerenavonden kwam vooral naar voren dat in de dorpen waar geen multifunctionele speelvoorziening (speelkooi) aanwezig is, men er juist graag eentje wil. Wethouder De Jong heeft uitgelegd dat dit door de hoge kosten (€ 75.000,00 per kooi) niet mogelijk is. Behalve voor de kernen Hoogblokland en Schelluinen. Voor deze dorpen is budget beschikbaar om een kooi te ontwikkelen.

3.3 Verenigingen

De gemeente Giessenlanden kent een groot aanbod van verenigingen op het gebied van sport en ontspanning. Verenigingen vormen daarmee een belangrijk deel van de vrijetijdsbesteding van de jeugd. Zij bieden de jeugdigen naast ontmoeting, ook ontspanning, beweging en ontwikkeling. Het beoefenen van een sport is naast een goede vrije tijdsbesteding van belang voor een goede gezondheid. De ouders van de leerlingen uit groep 7 in Giessenlanden geven aan dat 87% van de leerlingen buiten schoolverband aan sport doet (bron: GGD). Ter ondersteuning ontvangen de meeste verenigingen in de gemeente subsidie. De gemeente heeft hiervoor beleidsregels geformuleerd op basis van de subsidieverordening 2008. Bij de voetbalverenigingen is het aantal jeugdleden een component voor de subsidieberekening. Het doel is om de subsidiering van de huidige verenigingen in stand te houden. Een aantal belangrijke verenigingen zijn de sportverenigingen, de muziekverenigingen en de kerkelijke jeugdverenigingen.

3.4 Jongerenwerk

In de gemeente Giessenlanden is de Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland (STJMMH) sinds 2001 actief in alle kernen, met uitzondering van Giessenburg en Giessen-Oudekerk. Hiervoor hebben zij 8,5 uur per week beschikbaar. De uren worden op dit moment ingezet voor buurtsport in Noordeloos en Schelluinen. De jongerenwerker komt op woensdagmiddag naar een van de twee kernen en houdt daar sportactiviteiten. De inloop is vrij en richt zich op alle leeftijden. In de praktijk komen vooral kinderen in de leeftijd van 7-12 jaar naar de buurtsportactiviteiten. Er worden verschillende soorten sporten beoefend, in overleg met de kinderen. De buurtsport is enerzijds gericht op beweging en het kennismaken met verschillende sporten. Anderzijds gaat het bij buurtsport met name om het samen bezig zijn met kinderen uit de buurt, van diverse leeftijden en verschillende achtergronden. De jongerenwerker stimuleert de samenwerking tussen de kinderen en ziet er op toe dat een ieder betrokken wordt bij het spel en dat er met respect voor elkaar gesport wordt. De regels die de jongerenwerker daarbij stelt zijn duidelijk, de kinderen bepalen in overleg met elkaar wat ze op een middag gaan doen en stellen gezamenlijk de spelregels vast. De jongerenwerker ziet er op toe dat ieder kind kan participeren en dat zo nodig het spel wordt aangepast. De buurtsport wordt in de zomermaanden buiten gehouden en in de wintermaanden in een sportaccommodatie. Daarnaast bieden zij ondersteuning in Hoogblokland bij de ontwikkeling van een multifunctionele speelvoorziening en aan de Knutselclub in Arkel.

In de kern Giessenburg wordt het jongerenwerk uitgevoerd door Stichting de Halte. Zij hebben een inloopcentrum in Giessenburg waar de jeugd van 12 t/m 15 jaar op donderdagavond terecht kan en de jeugd van 16 t/m 18 jaar op zaterdagavond. Daarnaast organiseren zij ook buurtsport in Giessenburg voor kinderen in de laatste twee groepen van het basisonderwijs. Ook het ambulante jongerenwerk in Giessenburg nemen zij voor hun rekening.

In de afgelopen twee jaar is het aantal uren jongerenwerk van STJMMH teruggebracht van 16 uur naar 8,5 uur. De overige 7,5 uur voor ambulante jongerenwerk werden bekostigd door de provincie. Sinds de provincie zich vooral richt op het terugdringen van de wachtlijsten in de jeugdzorg is het aantal uren jongerenwerk bijna gehalveerd. Dit houdt in dat het jongerenwerk vrijwel geen contacten meer onderhoudt met (hang)jongeren, vrijwilligers, politie en omwonenden in de gemeente. Dit betekent een afbrokkeling van het netwerk rondom de jeugd dat we ooit hadden. Voor de komst van de stichting was er veel overlast van jeugd in de gemeente. Sinds zij hier in de gemeente actief zijn heeft in de afgelopen drie jaren nauwelijks overlast door jongeren meer plaatsgevonden. Nu de stichting nog maar een beperkt aantal uren beschikbaar heeft is geen ambulante jongerenwerk op straat meer mogelijk. Zonder het ambulante jongerenwerk verloopt het contact met de jongeren veel moeizamer en kunnen eventuele problemen niet adequaat worden aangepakt. Om dit te kunnen realiseren is uitbreiding naar 12 uur zeer gewenst.

Uitbreiding van het aantal uren jongerenwerk door STJMMH is zeer gewenst aangezien overlast door jongeren ieder moment kan ontstaan. Ook om het streven om het accommodatiegebonden jongerenwerk vorm te geven en sport en bewegen meer te ontwikkelen, kan niet plaatsvinden zonder ondersteuning van het jongerenwerk.

3.5 Prioriteiten

1. Accommodatiegebonden ontmoetingsactiviteiten realiseren in de kernen Arkel, Noordeloos, Schelluinen, Hoogblokland en Hoornaar;
2. Gebruik JOP Giessenburg en skateramp Noordeloos evalueren;
3. Mogelijkheden voor JOP in Hoogblokland en Schelluinen onderzoeken;
4. Ambulant jongerenwerk realiseren;
5. Naar aanleiding van bovenstaande ontwikkelingen de formatie voor het jongerenwerk opnieuw vaststellen en middelen beschikbaar stellen.

H4 JEUGDPARTICIPATIE

We kunnen wel praten over jongeren, maar wat denken zij nu eigenlijk zelf? Om het jeugdbeleid van de gemeente te blijven toetsen aan datgene wat jongeren willen, de gemeentelijke activiteiten succesvol te laten zijn en het beleid integraal tot stand te brengen is het belangrijk jeugdparticipatie meer structureel vorm te geven. Op die manier krijgen jeugdigen de kans mee te doen en invloed te hebben op de omgeving waarin zij functioneren en zullen activiteiten en de inrichting van jeugdvoorzieningen meer aansluiten bij de vraag. Hierdoor kan het democratische proces worden vergroot en de betrokkenheid en deelname van jeugdigen in het maatschappelijke leven worden bevorderd. Bij jeugdparticipatie gaat het veelal om maatschappelijke participatie. Jeugdigen zullen zich pas willen inzetten op het gebied van gemeentelijk beleid en gemeentelijke projecten wanneer zij maatschappelijk betrokken zijn.

4.1 Maatschappelijke participatie

Vrijwilligerswerk is een vorm van maatschappelijke participatie. Uit de enquête van JSO uit 2007 naar het vrijwilligerswerk en mantelzorg in de gemeente is gebleken dat een groot aantal jongeren vrijwilligerswerk doet. Vrijwilligerswerk door jongeren in de vergrijzende samenleving is belangrijk. Door jongeren enthousiast te maken voor vrijwilligerswerk wordt hun maatschappelijke betrokkenheid vergroot. Eén middel hiervoor is de maatschappelijke stage. Vanaf het schooljaar 2011-2012 wordt het voor iedere leerling verplicht om tijdens zijn/haar schoolcarrière een maatschappelijke stage van 72 uur te voltooien. Het uiteindelijke doel van de maatschappelijke stage is het enthousiasmeren van jongeren voor vrijwilligerswerk: de maatschappelijke stagiair van nu wordt de vrijwilliger van de toekomst. De gemeente heeft een regierol bij de ontwikkeling van maatschappelijke stages. Leerlingen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het vinden van een stageplek. Belangrijk is uiteraard dat vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten, zodat leerlingen op stageplekken terecht komen waar zij ook daadwerkelijk hun draai kunnen vinden en worden geënthousiasmeerd. Op deze manier is de kans groter dat zij ook na de maatschappelijke stage vrijwilligerswerk blijven doen (of wellicht later in hun leven). Aan de maatschappelijke stage wordt invulling gegeven door het opzetten van een vrijwilligersvacaturebank.

Vrijwilligerswerk vind ik leuk. Je doet echt wat voor anderen.

Enquête JSO, Onderzoeksrapport Voldoende Potentieel, januari 2007

Daarnaast kunnen andere participatieactiviteiten en instrumenten worden ingezet om de jeugd meer bij hun gemeente te betrekken. Zoals een lokale website, een jaarkalender met activiteiten, de gemeenteraad voor de laatste twee groepen van de basisschool, een jeugddebat met de politiek en een jeugdparticipatiepot voor jongeren initiatieven. In de komende beleidsperiode zal worden onderzocht welke vorm van jeugdparticipatie het meest effectief is voor de gemeente om structureel in te zetten. We beginnen met laagdrempelige initiatieven, omdat nog niet veel ervaring is op gedaan met jeugdparticipatie in Giessenlanden. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Interactieve communicatiemiddelen. De Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland kan een website ontwikkelen voor de jeugd in Giessenlanden. Hierop kunnen de jongeren bijvoorbeeld zien welke activiteiten er plaatsvinden, nieuwtjes vinden en hun mening geven op een forum. Ook is het mogelijk om gebruik te maken van een netwerksite als Hyves. Een dergelijk pagina is in principe kosteloos, maar zal wel moeten worden bijgehouden en regelmatig geüpdate moeten worden.
- De gemeentejeugdraad voor scholieren. Dit initiatief bestaat al. Eenmaal per jaar komt een van de basisscholen in de gemeente met een groep leerlingen uit de bovenbouw de gemeente bezoeken. Zij krijgen een rondleiding en uitleg over hoe de gemeente werkt. Verder zal een raadsvergadering nagespeeld worden, waarbij de leerlingen zelf de rol van raadslid of wethouder spelen.
- Jeugddebat. Voor de oudere jeugd (12 tot 18 jaar) kan een debat worden georganiseerd. Twee groepen jongeren gaan met elkaar in debat over zaken die zij belangrijk vinden in de gemeente. Het debat zal worden geleid door een bestuurder. Als de jongeren het debat zelf organiseren kan hiermee wellicht een link worden gelegd met de maatschappelijke stage. Daarnaast neemt de portefeuillehouder Jeugd jaarlijks deel aan gastlessen op de Oude Hoven in Gorinchem in het kader van cultuur en maatschappij/ economie en maatschappij.
- Jeugdparticipatiefonds. Jongeren hebben regelmatig goede ideeën die een steentje bijdragen aan de samenleving op sociaal-cultureel of maatschappelijk gebied. Deze goede ideeën dienen gestimuleerd te worden en daarom kan een jeugdparticipatiefonds worden opgezet. Goede ideeën kunnen dan in aanmerking komen voor een financiële bijdrage.

4.2 Prioriteiten

1. Invulling geven aan de maatschappelijke stage middels het opzetten van een vrijwilligersvacaturebank;
2. Interactieve communicatiemiddelen ontwikkelen;
3. Jaarlijks jeugddebat voor jongeren in de leeftijd van 12 t/m 18 jaar organiseren;
4. Jongeren in Giessenlanden moeten de mogelijkheid krijgen om op korte termijn, en onder eenvoudige voorwaarden, aanspraak te kunnen maken op financiële ondersteuning voor eigen sociaal-culturele of maatschappelijke projecten (jeugdparticipatiefonds).

H5 OPVANG EN ONDERWIJS

In het Wmo-beleidsplan zijn op het gebied van opvang en onderwijs de volgende doelen omschreven:

- Goede (kinder)opvang mogelijkheden voor de jeugd zijn gewaarborgd, waarbij ruime aandacht is voor de spraak-taalontwikkeling van het jonge kind.
- De uitvoering van de leerplicht leidt tot het voorkomen van vroegtijdige uitval en het vergroten van baangaranties.
- Leerlingen moeten zoveel mogelijk ondersteund worden in hun schoolloopbaan zodat zoveel mogelijk jongeren een diploma halen dat past bij hun kwaliteiten.

Hieronder wordt beschreven hoe Giessenlanden er naar streeft om bovenstaande doelstellingen te bereiken en welke nieuwe ontwikkelingen van invloed zijn op de voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzaalwerk en kinderopvang).

5.1 Peuterspeelzaalwerk

De kernopdracht van het peuterspeelzaalwerk is het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden, waarbij wordt ingezet op ontwikkelingsstimulering, volgen en signaleren en het vormgeven van een doorgaande ontwikkelingslijn. Het is een voorziening waar kinderen twee dagdelen in de week kunnen komen spelen. De gemeente subsidieert het peuterspeelzaalwerk.

Stichting Kindercentra Alblasserwaard (SKA) beheert in elke kern één peuterspeelzaal; de Bijenkorf in Arkel, de Kruieltuinen in Giessenburg, Kaboutertijd in Hoogblokland, Trippel Trappel in Hoornaar, de Torteltuinen in Noordeloos en Dribbel in Schelluinen. In 2008 zijn in Giessenburg en Hoornaar twee nieuwe Brede Scholen geopend, de peuterspeelzalen uit deze kernen zijn ondergebracht in de nieuwe scholen. In 2010 is het de bedoeling dat de peuterspeelzaal in Arkel ook zijn onderkomen zal vinden in de Brede School in dat dorp.

Momenteel kampt het peuterspeelzaalwerk in Giessenlanden met een terugloop in het peuterspeelzaalbezoek. Dit is mogelijk het gevolg van de hoge ouderbijdrage die ouders in onze gemeente moeten betalen en de concurrentie met de Wet Kinderopvang (door de kinderopvangtoeslag is kinderopvang veelal goedkoper dan peuterspeelzaalwerk). Het is mogelijk dat door deze ontwikkeling de motie van 28 juni 2007 om alle peuterspeelzalen in Giessenlanden tot nader order open te houden onder druk komt te staan. Deze ontwikkeling zal in de komende beleidsperiode nader worden onderzocht.

5.2 Kinderopvang

Kinderopvang is in het leven geroepen om de combinatie van werk en zorg te vergemakkelijken. Ouders die werken en/of studeren kunnen binnen de gemeente gebruik maken van professionele kinderopvang. Dit kan via dag- en buitenschoolse opvang of door gebruik te maken van gastouderopvang. Voor deze laatste vorm zijn de regels aangescherpt. Dit kan met zich meebrengen dat gastouders stoppen en dat de vraag naar kindplaatsen bij kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang zal toenemen. Dit moet nog blijken. Zowel gastouder-, dag- en buitenschoolse opvang worden aangeboden door commerciële partijen en worden dus niet gesubsidieerd door de gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor de subsidiering van doelgroepouders². Deze taak wordt uitgevoerd door de Regionale Sociale Dienst (RSD).

In de gemeente wordt door diverse organisaties kinderopvang aangeboden. Zo heeft de West Alblasserwaardse Stichting voor KinderOpvang (WASKO) kinderdagverblijven in Arkel en Giessenburg. Ook bieden zij in beide kernen buitenschoolse opvang aan, evenals in Hoornaar. Catalpa biedt kinderdagopvang en buitenschoolse opvang in Schelluinen. Stichting Kindercentra Alblasserwaard (SKA) heeft een kinderverblijf en buitenschoolse opvang in de Brede School in Giessenburg. En de Hanneshoeve biedt buitenschoolse opvang aan in Giessenburg.

De gemeente is in het kader van de Wet kinderopvang (Wk) verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de Wk. Het toezicht gebeurt in samenwerking met GGD Zuid-Holland Zuid. Het handhaven van de kwaliteit vindt plaats door de gemeente. Dit gebeurt op basis van inspectie door GGD Zuid-Holland Zuid. Bij de GGD werken speciaal opgeleide verpleegkundigen die deze inspecties uitvoeren. Bij een inspectie worden diverse aspecten getoetst, waaronder personeel en pedagogisch beleid. Jaarlijks worden alle kinderopvangcentra in de gemeente geïnspecteerd.

Ook gastouderbureaus dienen geïnspecteerd te worden door de GGD. Tot op heden zijn er geen gastouderbureaus gevestigd in de gemeente. Waarschijnlijk zijn er wel gastouders actief in de gemeente,

² Ouders die in een toeleidingstraject zitten en een uitkering ontvangen in het kader van de Wet, werk en bijstand, Wet inkomensvoorziening kunstenaars, Algemene nabestaanden wet, Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, herintreders met een trajectplan, nieuwkomers die een inburgeringstraject volgen, oudkomers, studenten en huishoudens waar sprake is van een sociaal medische indicatie.

maar zij zijn geregistreerd bij buiten de gemeente gevestigde gastouderbureaus en vallen daarom onder de GGD inspecties van deze gemeente. In 2010 gaat dit veranderen. Met het wetsvoorstel gastouderopvang worden zowel de gastouder als gastouderbureau object van toezicht en handhaving. Dit houdt in dat beide vormen moeten worden ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang. Inschrijving in dit register gebeurt door de gemeente. De GGD moet dan ook meldingsinspecties gaan doen bij de gastouders. Dit betekent dat er in 2010 extra inspectie kosten komen en meer tijdsinzet voor de gemeente. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld binnen het Gemeentefonds. De gastouders hoeven waarschijnlijk niet jaarlijks geïnspecteerd te worden, alleen als er risico's worden geconstateerd. De kaders hiervan zijn nog niet duidelijk. De VNG is dit op het moment aan het uitwerken.

Ook moet de gemeente een kinderopvangregister bijhouden, waarin alle kinderopvangorganisaties uit de gemeente worden geregistreerd. In 2010 wordt hiervoor het Landelijk Register kinderopvang en de Gemeenschappelijke Inspectieruimte (GIR) Kinderopvang ingevoerd. Dit is een webapplicatie waarmee het proces van het toezicht en de handhaving op de kwaliteit van de kinderopvang wordt geautomatiseerd. Het register wordt daarbij de basis voor het uitkeren van toeslagen kinderopvang door de belastingdienst. Gemeenten moeten gebruik maken van dit Landelijk Register en hierin alle objecten van toezicht (kindercentra, gastouderbureaus en voorzieningen voor gastouderopvang) registreren. Over de financiering van de hiermee gemoeide kosten vindt nog overleg plaats door het Rijk en de VNG.

5.3 Harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang (Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie)

Het kabinet wil toewerken naar een harmonisatie van voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzaalwerk en kinderopvang). Met deze maatregelen wil het kabinet alle jonge kinderen de kans geven om samen te spelen en zich te ontwikkelen. Want het is belangrijk dat alle kinderen een goede basis krijgen en dat er voldoende aandacht is voor hun ontwikkeling. Hierbij is taalontwikkeling essentieel. Nu worden kinderdagverblijven en peuterspeelzalen grotendeels nog bezocht door verschillende groepen kinderen. Deze segregatie wil het kabinet tegengaan. Men wil dan ook maatregelen nemen om peuterspeelzalen, Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en kinderdagverblijven te harmoniseren door de regelgeving gelijk te stellen.

De hoofdlijnen van de harmonisatie zijn:

- voor alle kinderen kwalitatief goede opvang in peuterspeelzalen en kinderopvang; zodat ontwikkelingskansen van kinderen worden vergroot;
- voor alle kinderen die het nodig hebben is een VVE aanbod beschikbaar;
- meer samenwerking peuterspeelzalen en kinderopvanginstellingen;
- kwaliteitseisen ten aanzien van peuterspeelzalen worden meer in overeenstemming gebracht met die van de kinderopvang;
- peuterspeelzalen blijven toegankelijk voor alle kinderen.

Het wettelijk kader wordt de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE-wet) die op 1 augustus 2010 wordt ingevoerd en de Wet kinderopvang.

Het Rijk ziet in dit proces een regierol voor gemeenten. Het is van belang dat de gemeente een beleidskader vaststelt voor de toekomst van de voorschoolse voorzieningen in de gemeente en de voorwaarde voor subsidieverlening. Er moet een beleidsvisie op voorschoolse voorzieningen worden vastgesteld, zodat we een beeld hebben van hoe de voorschoolse voorzieningen in de gemeente er in de toekomst uit moeten zien. In 2010 zal deze ontwikkeling voornamelijk de agenda van het jeugdbeleid bepalen.

5.4 Onderwijs

In de gemeente Giessenlanden zijn elf basisscholen: zeven openbare basisscholen en vier scholen voor bijzonder onderwijs. Giessenlanden heeft geen scholen voor voortgezet onderwijs. De jongeren uit onze gemeente zijn hiervoor aangewezen op scholen in Gorinchem, Leerdam, Hardinxveld-Giessendam en Ottoland.

De gemeente Giessenlanden overlegt een paar keer per jaar met de schoolbesturen van de basisscholen. Belangrijk onderwerp van gesprek in deze overleggen is de huisvesting. Ook vindt er overleg plaats in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA), hierbij schuiven ook de bestuurders van de voorschoolse voorzieningen aan. De deelnemers aan de LEA, waartoe dus ook de gemeente behoort, hebben ervoor gekozen om voor- en vroegschoolse educatie en sport/bewegen als speerpunten op de agenda te plaatsen. Voor wat betreft sport- en bewegen wordt gestreefd naar het uitbreiden van zaalsport door het onderwijs. Verder vindt gemiddeld drie keer per jaar het directeurenoverleg plaats, dit is een overleg met de directeuren van alle basisscholen in Giessenlanden. In dat overleg wordt o.a. gesproken over huisvestingsaangelegenheden, bewegingsonderwijs en VVE.

Kinderen en jongeren van 5 tot 18 jaar zijn leerplichtig. Als kinderen zonder geldige reden niet op school verschijnen, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in. Dit kan sancties tot gevolg hebben. De RMC-functie is een aanvulling op de leerplichtwet, in de zin dat melding, registratie en verwijzing of terugleiding van voortijdige schoolverlaters op regionaal niveau wordt vormgegeven. Dordrecht is de centrumgemeente van de RMC-regio, waaronder Giessenlanden valt. Het belangrijkste doel van deze wet is het bevorderen dat iedere jongere een startkwalificatie haalt (een diploma op minimaal MBO-niveau 2, of HAVO, VWO). Het toezicht op de leerplicht wordt ingekocht bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL+) om hiermee structurele en volledige waarborg voor leerplicht te garanderen.

Voor het voortgezet onderwijs is er een regionaal Multidisciplinair Team 12-17 jaar. Dit maakt deel uit van de Zorgstructuur in Gorinchem. Hier wordt een risicoleerling door een multidisciplinair team besproken waarna de leerling, de ouders en de school advies krijgen over een hulptraject. Aan het team nemen deel GGZ De Grote Rivieren, schoolmaatschappelijk werk, de schoolarts van de GGD, trajectbegeleider RMC, CED ZHZ, zorgcoördinator Voortgezet Onderwijs, de leerplichtambtenaren en Bureau Jeugdzorg. Daarnaast hebben scholen voor voortgezet onderwijs veelal een zorgadviesteam waar leerlingen met problemen worden besproken. Men streeft ernaar binnen de school een oplossing te bieden. Pas als blijkt dat de problematiek te veelomvattend is wordt doorverwezen naar het regionaal MDT.

Een ontwikkeling in het onderwijs is verder dat het kabinet de ambitie heeft dat in 2011 de plicht wordt ingevoerd om passend onderwijs voor elk kind te realiseren (Wet op passend onderwijs). Met passend onderwijs wil het Kabinet bereiken dat elk kind en elke jongere een passende plek in het onderwijs krijgt. Doel van passend onderwijs is de verschillende zorgstructuren – eerste- en tweedelij, in het primair en het voortgezet onderwijs – beter op elkaar af te stemmen. Naast deze verbetering van de organisatie binnen het onderwijs is ook de afstemming en samenwerking met partijen om de school van belang, waaronder bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk en leerplicht. In zorg en adviesteams kunnen de betrokken professionals met elkaar werken aan de voorbereiding van een geïntegreerd indicatietraject voor zowel passend onderwijs als passende zorg. De aansluiting van de zorg- en adviesteams op het CJG is een belangrijk aspect uit het basismodel Centra voor Jeugd en Gezin, waarover u meer zult lezen in hoofdstuk 6.

In regionaal verband wordt in het zogenaamde REA-overleg (de Regionale Educatieve Agenda) aandacht besteed aan de ontwikkelingen rond passend onderwijs. Getracht wordt om gezamenlijk een zorgstructuur op te zetten. Ook schoolmaatschappelijk werk staat op de agenda van de REA. Sinds het schooljaar 2005-2006 nemen alle basisscholen in Giessenlanden deel aan een regionaal Multi Disciplinair Team 4-12 jaar in combinatie met schoolmaatschappelijk werk. Het samenwerkingsverband WSNS 41-07 heeft daartoe een overeenkomst afgesloten met Rivas. De gemeente en de scholen dragen ieder € 2 per leerling bij. Daarvoor levert Rivas 112 uur (netto) schoolmaatschappelijk werk, verdeeld over 40 weken. Het schoolmaatschappelijk werk behelst de volgende activiteiten:

- deelname aan regionaal MDT;
- afhankelijk van de behoefte van de scholen zal de inzet verdeeld worden over deze scholen;
- verzorgen van contact tussen de schoolmaatschappelijk werker en interne leerling-coördinator van de school;
- uitvoering van hulpverlening op verwijzing van interne leerlingcoördinator;
- hulpverlening omvat 1 tot maximaal 5 contacten en is gericht op advisering, verwijzing en/of kortdurende behandeling. Als langduriger behandeling noodzakelijk is, volgt verwijzing naar andere disciplines.
- adviseren m.b.t. medewerking aan cursussen ter bevordering van de deskundigheid van leerkrachten (wordt uit nascholingsbudget bekostigd);
- verzorgen van presentaties, bijvoorbeeld op ouderavonden.

In het REA-overleg wordt nu gesproken over een mogelijke budgettaire neutrale uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk.

Eén van de middelen die de gemeente Giessenlanden hanteert om het onderwijs te ondersteunen is het verlenen van subsidie voor schoolbegeleiding. In het kort is het doel van schoolbegeleiding: het bevorderen van een optimale schoolloopbaan van leerlingen. De schoolbegeleidingsdienst CED-Groep voert dit uit voor tien van de elf basisscholen in onze gemeente. De School met de Bijbel uit Noordeloos betreft haar diensten grotendeels van Centraal Nederland. Een belangrijk deel van deze begeleiding bestaat uit consultatiegesprekken door een orthopedagoog met de intern begeleider en/ of leerkrachten over leerlingen.

5.5 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

De gemeente Giessenlanden ontvangt sinds augustus 2006 geen financiële middelen meer voor onderwijsachterstanden of voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Vroegschoolse educatie wordt door scholen uitgevoerd, scholen ontvangen hier geld voor van het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen (OCW). Voorschoolse educatie is een gemeentelijke taak. In het convenant 'Bestuurlijke

afspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie' van de VNG en het ministerie van OCW (april 2008) is onder andere aangegeven dat gemeenten op basis van een gewichtenregeling bepalen welke kinderen van 2,5 tot 4 jaar VVE nodig hebben. Ook is aangegeven dat gemeenten zich inspannen om op 1 augustus 2011 alle voorschoolse doelgroepkinderen te bereiken met VVE, zowel via de kinderopvang als de peuterspeelzaal. In de gemeente Giessenlanden komt volgens de gewichtenregeling een zeer klein percentage kinderen voor VVE in aanmerking. De consultatiebureaus constateren dat er wel degelijk een grote groep kinderen is met een taalachterstand, bijna een kwart. In het kader van de OKE-wetgeving en de ontwikkelingen binnen de LEA zal Giessenlanden in de te ontwikkelen beleidsvisie op voorschoolse voorzieningen VVE mee moeten nemen.

5.6 Prioriteiten

1. De mogelijkheden voor instandhouding van het peuterspeelzaalwerk onderzoeken;
2. Uitbreiding inspecties gastouderopvang door GGD in 2010;
3. Gemeentelijk register kinderopvang koppelen aan het Landelijk Register Kinderopvang;
4. Harmoniseren van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang (beleidsvisie);
5. Scholen ontwikkelen zandsport ihkv de LEA;
6. Uitbreiding Schoolmaatschappelijk werk in het kader van de Regionaal Educatieve Agenda;
7. VVE mogelijkheden ontwikkelen voor de voorschoolse voorzieningen binnen het kader van de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie.

H6 JEUGD EN ZORG

De jeugd moet in goede gezondheid kunnen opgroeien. De gemeente stimuleert dat instellingen duurzaam samenwerken zodat kinderen, jongeren en gezinnen centraal staan. We willen namelijk bereiken dat het goed blijft gaan met onze jeugdigen waar het nu goed mee gaat. Voorlichting en preventie spelen hierbij een belangrijke rol. Aan jeugdigen met problemen moet snel, tijdig en adequaat hulp geboden worden. Daarom moet een sluitende en laagdrempelige keten van preventie en zorg aanwezig zijn waardoor er geen jeugdigen tussen wal en schip vallen. In dit hoofdstuk wordt een korte schets gegeven van de belangrijkste organisaties, voorzieningen en ontwikkelingen op het gebied van jeugd en zorg.

6.1 (Integrale) Jeugdgezondheidszorg

Gemeenten dragen op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) zorg voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid (ZHZ) hebben de uitvoering van deze wettelijke taak overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling ZHZ. De GGD ZHZ treedt op als hoofdaannemer van de JGZ. De GGD voert de JGZ uit voor kinderen en jeugdigen van 4 -19 jarigen. De uitvoering van de JGZ voor 0-4 jarigen wordt door de GGD uitbesteed aan de thuiszorgorganisatie Rivas.

Jeugdgezondheidszorg houdt zich specifiek bezig met de lichamelijke, cognitieve, sociale en geestelijke gezondheid van de jeugd. Het aanbod bestaat uit een wettelijk basistakenpakket dat bestaat uit een uniform deel dat voor iedereen gelijk is, en een maatwerkdeel dat is toegesneden op de lokale specifieke situatie.

Momenteel is in de regio Zuid-Holland Zuid een ontwikkeling gaande ten aanzien van de jeugdgezondheidszorg. De 19 gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Zuid-Holland Zuid (GR ZHZ) willen namelijk toe naar één integrale jeugdgezondheidszorg (jgz) voor 0-19 jarigen die wordt uitgevoerd door één organisatie. Momenteel worden daar de voorbereidingen voor getroffen.

6.1.1 Consultatiebureau

Een van de onderdelen van de JGZ is het consultatiebureau. In Giessenlanden is geen vaste locatie voor het consultatiebureau aanwezig. Het consultatiebureau is ondergebracht in een bus. Deze bus bezoekt de kernen Arkel en Giessenburg één keer per week en Hoornaar en Noordeloos één keer per maand. Kinderen uit Schelluinen gaan vaak naar het consultatiebureau in Gorinchem en de kinderen uit Hoogblokland en Giessen-Oudekerk bezoeken de bus in de eerder genoemde kernen. Het consultatiebureau wordt uitgevoerd door Rivas. Naar verwachting zal de consultatiebureaubus in 2012 of 2013 afgeschreven zijn en zal niet opnieuw geïnvesteerd worden in de bus. Het gevolg hiervan is dat we op zoek moeten naar vaste locaties in de gemeente. In de komende periode zal onderzocht worden of het haalbaar is consultatiebureaus onder te brengen in de (te ontwikkelen) gezondheidscentra in de gemeente.

In Giessenlanden wordt het consultatiebureau goed bezocht. Het opkomstpercentage bij de eerste afspraak ligt al sinds jaar en dag rond 90%. Het merendeel van de resterende 10% komt bij een tweede afspraak. Het aantal kinderen dat zeer moeilijk wordt bereikt ligt op 1%. Dat komt voor de Giessenlanden ongeveer neer op 5 kinderen. Het team van het consultatiebureau doet extra moeite om deze kinderen te bereiken en in zorg te nemen, zoals langsgaan en contact opnemen met andere hulpverleners.

6.1.2 GGD Zuid-Holland Zuid

De GGD voert de JGZ voor 4-19 jarigen uit. De jeugdarts en verpleegkundige van de GGD bezoeken de schooljeugd op een aantal vastgestelde momenten (groep 2, onderzoek door arts en assistent, groep 4, meten en wegen door assistent, groep 7, onderzoek door verpleegkundige, voortgezet onderwijs: 1x onderzoek). De GGD voert het vaccinatieprogramma uit, ondersteunt bij besmettelijke ziekten, adviseert rond onveilige situaties, en organiseert voorlichtingsbijeenkomsten en ouderavonden over diverse onderwerpen. De GGD verzorgt verder de technische hygiëne inspecties in de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

Verder speelt de GGD een belangrijke rol in het gezondheidsbeleid van de gemeente. In de nota Volksgezondheid 'Gezond, gewoon doen' voor de periode 2008 t/m 2011, zijn een viertal thema's benoemd waarin de doelgroep jeugd een nadrukkelijk rol speelt. Het gaat om de thema's overgewicht, binnenmilieu, depressiepreventie en alcohol gebruik/misbruik (Verzuip jij je toekomst?!). In deze jeugdnota zal hier niet verder op in worden gegaan omdat u alles kunt teruglezen in bovengenoemde nota.

6.2 Multidisciplinair Team (MDT)

Het MDT is een overlegvorm waarin verschillende professionals vanuit verschillende disciplines/werkgebieden, vragen beantwoorden die ouders, groepsleiders en/of andere professionals hebben over de zorg voor kinderen. De taak van het MDT is om hen te adviseren over hulp. Het hoeft daarbij zeker niet altijd om een ernstig probleem te gaan, maar wel een probleem waarbij het nuttig is er samen met deskundigen van diverse werkgebieden naar te kijken. Het team geeft niet zelf hulp maar adviseert en houdt in de gaten of de geadviseerde aanpak ook het gewenste effect heeft.

Het MDT zorgt voor een goede samenwerking tussen betrokken professionals. In het MDT worden individuele kinderen besproken waar zorgen over zijn of die problemen hebben. Dat kunnen (dreigende) moeilijkheden zijn die een relatie hebben met problemen op de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf, op school, problemen thuis en/of gedragsproblemen. Het MDT adviseert over de meest geschikte aanpak. Dit kan variëren van advies over hoe om te gaan met het kind in bepaalde situaties, hoe het gesprek met de ouders aan te gaan over zorgen die er zijn, tot het geven van een gericht advies over verwijzing naar hulpverlenende instanties.

Er zijn diverse MDT's: het MDT 0-4 jaar, MDT 4-12 jaar en het MDT 12-17 jaar. De laatste twee MDT's zijn aan de orde gekomen in hoofdstuk 3 Opvang en Onderwijs, en werken regionaal. Het MDT 0-4 jaar is specifiek gericht op de gemeente Giessenlanden. In dit MDT vindt structureel overleg plaats tussen consultatiebureau, (school)maatschappelijk werk en peuterspeelzalen/kinderdagverblijf. Tijdens dit overleg worden zogenaamde risicokinderen besproken, kan men elkaar consulteren en wordt zorg op elkaar afgestemd. Op afroep kunnen artsen, wijkverpleegkundigen of de opvoedvoorlichter deelnemen aan het overleg. Het is van belang problemen bij kinderen zo vroeg mogelijk te signaleren en daar adequaat op te reageren. Door risicokinderen te bespreken met genoemde instellingen zal een eerdere signalering van problemen tot stand komen en kan een afstemming plaatsvinden in het zorgplan. Doorverwijzing naar een VTO team (vroegtijdige opsporing ontwikkelingsstoornissen) of andere hulpverlening zal eerder geschieden.

De gemeente Giessenlanden heeft momenteel geen lokaal MDT 4-12 jaar. Om een doorgaande lijn voor de jeugd in onze gemeente te ontwikkelen is het van belang een MDT te hebben, zodat zorgkinderen gevolgd worden en op de juiste wijze begeleid worden. Een MDT 4-12 levert ook een belangrijke bijdrage in het te ontwikkelen lokale CJG. Het één van de mogelijkheden om te voorkomen dat jeugdigen tussen wal en schip vallen. Het is streven is om in de komende beleidsperiode een MDT 4-12 te ontwikkelen.

6.3 Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg is gevestigd in het Jeugdzorgcentrum te Gorinchem. Zij zijn er voor kinderen, jongeren en hun ouders of verzorgers die problemen hebben bij het opgroeien en opvoeden. Samen bekijken zij hoe ze de problemen aan kunnen pakken. En welke hulp daar eventueel bij nodig is. Bureau Jeugdzorg houdt zich ook bezig met het beschermen van minderjarigen die in hun ontwikkeling worden bedreigd. Verder helpen zij minderjarigen die strafrechtelijk zijn veroordeeld, de draad van hun leven weer op te pakken.

Als een jongere of een ouder bij Bureau Jeugdzorg aanklopt voor hulp dan stellen zij vast op welke jeugdzorg het kind aanspraak kan maken. Zij kunnen dan een indicatie voor gespecialiseerde hulpverlening opstellen. Maar er kan ook doorverwezen worden naar een voorliggende voorziening. Waar nodig en mogelijk geven zij eventueel zelf kortdurende hulp (vrijwillig ambulant).

Naast indiceren voert Bureau Jeugdzorg ook activiteiten uit om specifieke doelgroepen snel te bereiken en hen de nodige hulp of bescherming te bieden, bijvoorbeeld het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Kindertelefoon. Tevens oefenen zij in opdracht van de overheid de voogdij en gezinsvoogdij uit (jeugdbescherming) en begeleiden ze in opdracht van de overheid jongeren die in aanraking met justitie zijn gekomen (jeugdreclassering).

6.4 Centrum voor Jeugd en Gezin

Gemeenten hebben van het Rijk de taak gekregen om minimaal één Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) op te richten. Een CJG is een centraal, fysiek en laagdrempelig inloopcentrum voor ouders, kinderen en jongeren met allerlei vragen over opvoeden en opgroeien. In 2011 moet een CJG gerealiseerd zijn. Het inrichten van een CJG is wettelijk verplicht via de Wet op de jeugdzorg. In het CJG moeten minimaal de jeugdgezondheidszorg 0- 19 jarigen en de vijf functies van het preventie jeugd beleid worden ondergebracht, te weten: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg.

Als ik ergens mee zit zoek ik informatie op internet, maar praat ik ook graag met mijn ouders.

Jeugdparticipatieavond Giessen-Oudekerk, 10 maart 2009.

In 2008 is besloten dat de gemeenten in de regio Alblasserwaard Vijfheerenlanden regionaal zullen optrekken in de ontwikkeling van CJG's. Het CJG voor de regio A/V zal bestaan uit een backoffice in Gorinchem en frontoffices in de aangesloten gemeenten. Voor de regio is een globaal basismodel voor de A/V opgesteld. Dit model benadrukt de regionale verbondenheid, geeft ruimte voor lokale identiteit en past binnen het basismodel zoals het Rijk dit voorstaat.

- Een basisinrichting per gemeente (de functies van het CJG zijn in elke gemeente bereikbaar/beschikbaar).
- De fysieke inrichting lokaal (frontoffice).
- De lokale basisinrichting heeft een samenhangende relatie met de functies in het CJG in Gorinchem (nu nog Jeugdzorgcentrum Gorinchem e.o., backoffice) zodat de melding bij de bureaudienst, casebespreking, zorgcoördinatie en gezinscoaching bij meervoudige problematiek centraal kan worden aangestuurd en een directe relatie met de geïndiceerde zorg wordt gelegd. Belangrijk is dat bij geconstateerde problematiek de coördinatie en het schakelen met alle mogelijke voorzieningen op het gebied van jeugdbeleid snel kan plaatsvinden.

Dit alles vindt plaats volgens een groeimodel, zodat in 2011 een volwaardig CJG is gerealiseerd.

6.4.1 Opvoedbureau

Sinds mei 2009 is het opvoedbureau Giessenlanden gehuisvest in het Gezondheidscentrum in Hoornaar. Dit opvoedbureau is als één van de eerste onderdelen van het CJG-groeimodel van start gegaan. Rivas verzorgt het opvoedbureau. Het opvoedbureau is bedoeld voor alle ouders, verzorgers en beroepskrachten met vragen over opvoeding van kinderen in de leeftijd van 0 tot 19 jaar. Het opvoedspreekuur vindt wekelijks plaats op dinsdagmiddag. Ouders die niet in de gelegenheid zijn om naar het opvoedspreekuur te komen kunnen thuis voorlichting, advies en begeleiding krijgen van een opvoedlichter. Ook wordt vanuit het opvoedspreekuur 1x per jaar een groepsvoorlichting georganiseerd. Tijdens de groepsvoorlichting staat een opvoedkundig thema centraal, bijv. gezonde voeding.

6.4.2 Digitaal Dossier-Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ)

In het CJG moet gewerkt gaan worden met het DD-JGZ. Ieder kind dat in Nederland wordt geboren krijgt een DD-JGZ. Ook zullen de bestaande dossiers van kinderen in de leeftijd van 0-19 jaar moeten worden omgezet. Het dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving volgens het motto: geen kind buiten beeld. Consultatiebureau-artsen en verpleegkundigen van de jeugdgezondheidszorg houden het DD-JGZ bij. Zij gebruiken het DD-JGZ bij elk contactmoment voor registratie en informatie. Een ander doel van het DD-JGZ is het inzicht geven in de gezondheidssituatie en de gezondheidsrisico's van groepen kinderen. De individuele kinddossiers leveren samen een schat aan informatie over wat 'normaal' is voor gezonde kinderen. Zo ontstaat een nauwkeuriger inzicht van wat wel en niet gezond is. Deze kennis draagt bij aan een kwalitatief betere jeugdgezondheidszorg. Het DD-JGZ vervangt op geleidelijke basis de papieren dossiers en de bestaande lokale DD-JGZ-systemen.

6.4.3 Verwijsindex Risicjongeren (Zorg voor Jeugd)

Nog een instrument in het CJG is de Verwijsindex Risicjongeren 'Zorg voor Jeugd'. Op 2 juni 2009 is het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd in Giessenlanden ingevoerd. Met het signaleringssysteem worden problemen bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar vroegtijdig gesignaleerd en geregistreerd.

In de jeugdzorg werkt een groot aantal instellingen samen. Dat vergt een optimale samenwerking, coördinatie, uitwisseling van informatie en afstemming. Dat gaat niet altijd vanzelf. Soms weten instellingen van elkaar niet dat ze betrokken zijn bij een jeugdige, waardoor ze langs elkaar heen werken. Het signaleringssysteem moet ervoor zorgen dat de afstemming tussen instellingen beter verloopt zodat niemand tussen wal en schip valt. Alle organisaties die betrokken zijn bij jeugdigen doen in principe mee aan het systeem, zoals het onderwijs, peuterspeelzalen, kinderopvang, politie en welzijnsinstellingen.

In Zorg voor Jeugd wordt vanwege de privacy alleen geregistreerd dat er een zorgmelding is gedaan of dat er hulp wordt geboden. De aard van de melding en behandeling worden in het signaleringssysteem niet bijgehouden. Die informatie blijft in het dossier bij de professional of hulpverlener. Het systeem wordt aangesloten op de landelijke Verwijsindex Risicjongeren, zodat ook signalen over de grenzen van gemeenten heen kunnen worden uitgewisseld.

6.5 Prioriteiten

1. Alternatieven voor consultatiebureaubus onderzoeken (gezondheidscentra);
2. Ontwikkelen MDT 4-12 jaar;
3. Doorontwikkelen van een CJG en DD-JGZ.

H7 JEUGD EN VEILIGHEID

Voorwaarde voor een goede ontwikkeling is een veilige woon- en leefomgeving. Daarom willen we veiligheid op scholen in de kernen bevorderen. We willen een veilig klimaat realiseren voor jeugdigen en tijdig signaleren en aanpakken van problemen ter voorkoming van risicovol gedrag en onveiligheid.

7.1 Samenwerking

De repressieve kant van jeugd en veiligheid staat beschreven in het veiligheidsplan en is onderdeel van het takenpakket van de ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid. Het is echter wel van belang dat er afstemming plaatsvindt tussen de ambtenaar Jeugd en de ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid, zodat preventie en repressie op elkaar aansluiten. Daarnaast is overleg tussen deze twee ambtenaren, de jongerenwerker en de wijkagent ook van belang. Om dit te bereiken zal vier keer per jaar overleg plaatsvinden tussen de beide ambtenaren, de jongerenwerker en de wijkagent. In dit overleg vindt afstemming plaats over de aanpak van overlast door jongeren in de openbare ruimte, zoals vernielingen, vuurwerkdelicten en alcoholgebruik door jongeren.

7.2 Ambulant jongerenwerk

De minister van Jeugd en Gezin geeft in het programma 'Alle kansen voor alle kinderen 2007-2011' aan dat gemeenten een belangrijke rol spelen bij preventie van jeugdcriminaliteit. Gemeenten dienen in kaart te brengen welke jongeren te maken hebben met een (grote) hoeveelheid risicofactoren voor de ontwikkeling van crimineel gedrag. Bij de aanpak van jongeren die risico- en grensoverschrijdend gedrag vertonen, zal gekeken worden of zij en/of hun ouders te motiveren zijn voor opvoedingsondersteuning of vormen van (jeugd)zorg. De gemeente Giessenlanden vindt het in dit verband belangrijk dat jongeren ook op straat of bij activiteiten worden aangesproken op hun gedrag. De ambulante jongerenwerker moet hier een rol in hebben. Die kan een bijdrage leveren aan het in kaart brengen van risicojongeren. We willen het jeugd- en jongerenwerk versterken en structureel ambulant jongerenwerk inzetten om contact te houden met jongeren op straat. De gemeente wil daarom dat er meer uren beschikbaar komen voor ambulant jongerenwerk (zie ook hoofdstuk 3).

7.3 Jeugd Preventie Team (JPT)

Sinds 2000 bestaat het JPT. De doelstelling van het JPT is: "het vroegtijdig signaleren van probleemgedrag bij jongeren en het daarop aanbieden van een preventief (vrijwillig) aanbod. Dit vanuit het idee dat probleemgedrag vaak vooraf gaat aan delictgedrag". Een jongere kan worden aangemeld voor het JPT door de politie. Het JPT is een samenwerking tussen politie en Bureau Jeugdzorg, de gemeente levert een financiële bijdrage middels de gemeenschappelijke regeling Zuid-Holland Zuid. Het hulpaanbod van het JPT is kort en intensief, een traject duurt maximaal drie maanden. Er is sprake van een gefaseerde opbouw, namelijk:

- Signalering, beoordeling en overdracht;
- Kortstondige hulpverlening;
- Afronding van de hulp en eventueel doorverwijzen.

7.4 Buro Halt Zuid-Holland Zuid

Buro Halt is een initiatief van het ministerie van Justitie, gemeenten en politie. Halt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit. Uitgangspunt voor de werkwijze van buro Halt is dat het tolereren van ongewenst en strafbaar gedrag eigenlijk een beloning is. Door niet op te treden, lijkt het of dit gedrag geaccepteerd wordt en kan het zich herhalen of verergeren. Met de Halt-afdoening en de Stop-reactie wil buro Halt daarom kinderen en jongeren een duidelijk signaal geven dat strafbaar gedrag niet wordt geaccepteerd. Halt is daarnaast actief op verschillende gebieden die jeugdcriminaliteit helpen voorkomen zoals advisering, voorlichting en andere preventieactiviteiten. Elke gemeente in Nederland maakt gebruik van de diensten van Buro Halt.

Buro Halt organiseert de strafvervangende werkzaamheden voor jongeren van 12 t/m 17 jaar. De taakstraf voorkomt dat de jongeren een strafblad krijgen, maar confronteert hen wel met eigen gedrag, zoals vernieling, (winkel)diefstal of vuurwerkoverlast en geeft de benadeelde genoegdoening omdat de schade moet worden vergoed. Ook de ouders worden als eerstverantwoordelijke voor de opvoeding bij de Halt-procedure betrokken. In 2007 werden in Giessenlanden 16 Halt verwijzingen tot stand gebracht.

Voor 12-minners, die vanwege hun leeftijd niet strafrechtelijk kunnen worden vervolgd, is er de Stop-Reactie. Dit is een programma dat uit één of meerdere gesprekken met ouders en kind en een leeropdracht bestaat, met als doel het gedrag vroegtijdig te veranderen.

Gemeenten betalen een inwonerbijdrage aan Buro Halt: er is een convenant met 18 gemeenten die zorg draagt voor de instandhouding van Halt. Halt wordt voor het grootste deel bekostigd door het ministerie van Justitie.

7.5 Veiligheidshuis

In een veiligheidshuis werken gemeenten, jeugd- en zorginstellingen, politie en justitie samen bij de aanpak van criminaliteit en overlast. De regie op de activiteiten in het Veiligheidshuis is een gedeelde verantwoordelijkheid van het OM en de gemeenten. Het OM heeft de regie in de strafrechtketen en de gemeente heeft deze rol in de zorgketen, jeugd- en gezinsketen en op het gebied van openbare orde en veiligheid. De aanpak huiselijk geweld vindt reeds voor een deel regionaal plaats. Het Veiligheidshuis kan daarnaast een bijdrage leveren aan de sluitende aanpak tussen de zorg en strafrechtketen en indien wenselijk aan de wettelijke WMO taak van nazorg voor ex-gedetineerden.

Het Veiligheidshuis volgt de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). Belangrijk is de koppeling tussen de bestaande lokale zorgnetwerken, het CJG en het Veiligheidshuis, zodat de aanpak sluitend is en niet strijdig is met elkaar. In het basismodel van het CJG is de schakel met de veiligheidsketen niet opgenomen. In steeds meer gemeenten wordt gewerkt met het zgn. Veiligheidshuis. Door de bovengenoemde partijen wordt samengewerkt om er voor te zorgen dat jongeren die zich hebben misdragen niet in herhaling vallen. Vaak is bij deze jongeren ook sprake van problemen in het gezin. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is primair gericht op preventie voor alle jeugdigen. Laagdrempeligheid staat daarbij voorop. Daarom ligt het niet voor de hand om het Veiligheidshuis onderdeel te laten zijn van het Centrum voor Jeugd en Gezin, want zij hebben geen loketfunctie. Het is een regionaal samenwerkingsverband gericht op het voorkomen van strafbare feiten, het terugdringen van overlast en verlenen van zorg aan slachtoffers. Samenwerking tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin en (de partners van) de veiligheidsketen, waar mogelijk via het Veiligheidshuis, is echter van essentieel belang voor een goede aansluiting tussen de strafrechtelijke aanpak van jongeren en de achterliggende gezinsproblematiek. De gemeente Giessenlanden zal aansluiten bij het Veiligheidshuis in Dordrecht.

7.6 Prioriteiten

1. Vier maal per jaar overleg tussen ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid, Jeugd, de jongerenwerker en wijkagent;
2. Ambulant jongerenwerk vormgeven;
3. Samenwerking en afstemming tussen het Veiligheidshuis en CJG vormgeven.

H8 Uitvoering, vervolg en financiën

8.1 Uitvoering

De nota geeft de kaders aan ten aanzien van het jeugdbeleid. Er zijn een aantal prioriteiten geformuleerd die veelal nader onderzoek en verdere uitwerking behoeven. De prioriteiten zijn namelijk niet zo maar te realiseren, maar bepalen de richting waarin we ons beleid vorm willen geven en van waaruit we als gemeente onze verantwoordelijkheid willen nemen. Voor het uitwerken van de prioriteiten zal veelal worden gekozen voor een interactief proces met instellingen, scholen en andere betrokkenen bij dit werkterrein. En uiteraard ook met de jeugd zelf.

8.2 Vervolg

Jaarlijks wordt de jeugdnota geëvalueerd en zullen de prioriteiten eventueel worden bijgesteld en aangevuld. Op basis van allerlei relevante onderzoeken als de gezondheidsmonitor van de GGD, de thema's vanuit het programmaministerie Jeugd en Gezin en de lokale wensen en behoeften zal de volgende nota in 2013 ontwikkeld moeten worden.

8.3 Financiën

Een aantal prioriteiten brengen financiële consequenties met zich mee. Het grootste deel van de prioriteiten vergt echter nader onderzoek. De uitkomsten hiervan en de financiële consequenties zullen in separate voorstellen aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Op de volgende pagina vindt u het financiële overzicht. Hierin kunt u per domein zien voor welke onderdelen budget wordt gevraagd, voor welke onderdelen, budget beschikbaar is en voor welke onderdelen eerst nog nader onderzoek zal moeten plaatsvinden. Als u instemt met de nota zullen de genoemde bedragen in het financiële overzicht in de begrotingen van de komende jaren worden opgevoerd. Behalve voor 2010. Voor 2010 wordt voorgesteld het genoemde bedrag eenmalig ten laste te brengen van de VAR.

Financieel overzicht:

Domein	Prioriteiten	Planning	Kosten 2010	Budget	Kosten 2011	Budget	Kosten 2012	Budget	Kosten 2013	Budget
<i>Vrije tijd en ontmoeting</i>	1. Accommodatie-gebonden jongerenwerk	Vanaf 2010 structureel	25.815	x	25.815	X	25.815	x	25.815	x
	2. Ambulant jongerenwerk	Vanaf 2010 structureel	10.510	x	10.510	x	10.510	x	10.510	x
	3. Mogelijkheden JOP Hoogblokland/Schelluinen+ evaluatie Giessenburg en Noordeloos	2010	PM	x	PM	x	PM	x	PM	x
<i>Jeugdparticipatie</i>	1. Vrijwilligersvacaturebank ihkv maatschappelijke stages	Vanaf 2011 structureel	PM	4.500	PM	8.900	PM	8.900	PM	8.900
	2. Interactieve communicatiemiddelen	Vanaf 2010 structureel	1.000	x	1.000	x	1.000	x	1.000	x
	3. Jeugddebate	Vanaf 2010 structureel	500	x	500	x	500	x	500	x
	4. Jeugdparticipatiefonds	Vanaf 2010 structureel	2.000	x	2.000	x	2.000	x	2.000	x
<i>Opvang en onderwijs</i>	1. Onderzoek peuterspeelzaalwerk	Eerste halfjaar 2010	PM	Middelen jeugd 2009	PM	x	PM	x	PM	x
	2. Inspecties gastouderopvang	Vanaf 2010 structureel	PM	4.600	PM	4.600	PM	4.600	PM	4.600
	3. Landelijk register kinderopvang	Vanaf 2010 structureel	PM	x	PM	x	PM	x	PM	x
	4. Harmonisatie peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	Vanaf 1 augustus 2010	PM	49.000	PM	49.000	PM	49.000	PM	49.000
	5. Uitbreiden zaalsporten ihkv LEA	Vanaf 2011 structureel	n.v.t.	n.v.t.	9.000	x	9.000	x	9.000	x
	6. Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk	Vanaf 2010 structureel	Budgettair neutraal	3.420	Budgettair neutraal	3.420	Budgettair neutraal	3.420	Budgettair neutraal	3.420
	7. VVE ihkv Oke-wetgeving	Vanaf 1 augustus 2010 structureel	PM	49.000 (zelfde budget als punt 4) + 8.000	PM	49.000 (zelfde budget als punt 4)+ 8.000	PM	49.000 (zelfde budget als punt 4) + 8.000	PM	49.000 (zelfde budget als punt 4) + 8.000
<i>Jeugd en zorg</i>	1. Alternatieven consultatiebureau onderzoeken	2010, 2011	PM	x	PM	x	PM	x	PM	x
	2. Ontwikkelen lokaal MDT 4-12 jaar	2011	PM	x	PM	x	PM	x	PM	x

Domein	Prioriteiten	Planning	Kosten 2010	Budget	Kosten 2011	Budget	Kosten 2012	Budget	Kosten 2013	Budget
	3. Doorontwikkelen CJG en DD-JGZ	2010, 2011. Daarna structureel	PM	268.273 (BDU-CJG)	PM	291.790 (BDU-CJG)	PM	Opname in Gemeentefonds, bedrag onbekend	PM	Opname in Gemeentefonds, bedrag onbekend
<i>Jeugd en veiligheid</i>	1. Overleg ambtenaren, jongerenwerker en politie	Vanaf 2010 structureel	Budgettair neutraal		Budgettair neutraal		Budgettair neutraal		Budgettair neutraal	
	2. Ambulant jongerenwerk vormgeven	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.	Zie vrije tijd en ontmoeting, punt 2.
	3. Samenwerking en afstemming Veiligheidshuis en CJG	Vanaf 2010 structureel	Budgettair neutraal		Budgettair neutraal		Budgettair neutraal		Budgettair neutraal	
Totaal			€ 39.825		€ 48.825		€ 48.825		€ 48.825	